

ŠEDBARŲ KRAŠTO POETĖ

KURIANTI, GYDANTI, DAINUOJANTI...

Apie Liuciją Kelpšienę

Liucija Kelpšienė

gimė 1954 m. Milaišių kaime (Šilalės r.). Baigė Kaltinėnų vidurinę mokyklą ir Kauno Prano Mažylio aukštesniąją medicinos mokyklą. Nuo 1975 m. gyvena ir dirba medike Kelmės rajone Šedbarų kaime. Eiluoja nuo vaikystės, bet rimčiau rašyti pradėjo daugiau kaip prieš 25 metus. Yra Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos, Kelmės literatų klubo „Vieversys“, Tytuvėnų kūrėjų klubo „Austėja“ narė, aktyviai dalyvauja Šedbarų meno kolektyvuose.

Prabėgusios dienos

Aš tyliai pasibelsiu, tu atverk duris,
Įleisk kaip vėją, čėžantį laukuos.
Nusišypsok, kai beldžiasi seni draugai.
Prisiminimai vėl atgimsta nelauktai.

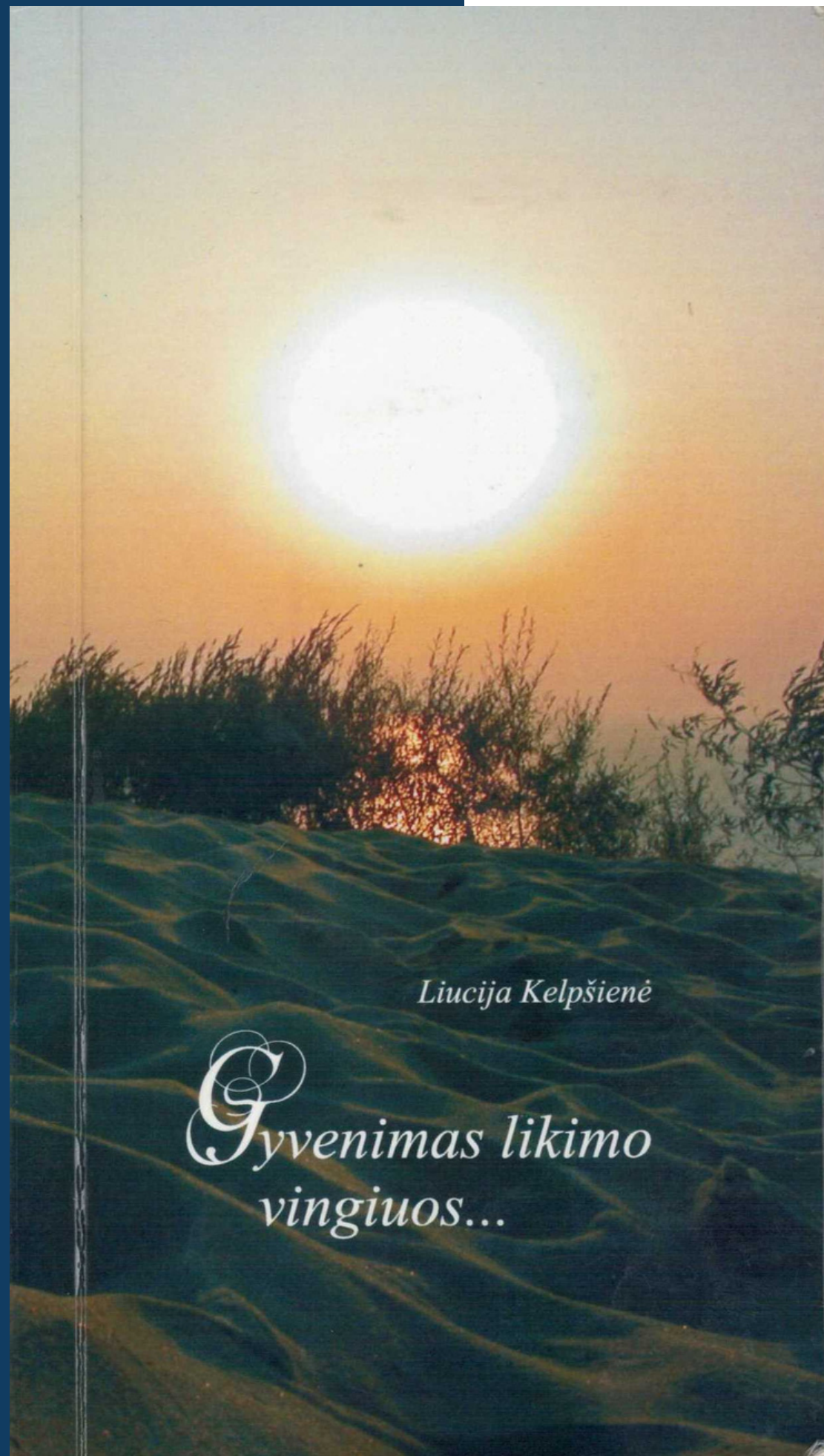
Tu įsileisk į prarastą jaunystę,
Surask paparčio žiedą ir dovanoki man.
Bemiegę naktį ir žvaigždėtą dangų,
Net mėnesieną su šešėliais sugrąžink.

Bet viskas tik svajonėse sugrįžti gali.
Įsiliepsnoja širdgėla viduj.
Sugrįžt jaunystė niekad nebegali.
Sugrįžti gali nuoskauda didi.

*Kaltinėnuose prie mokyklos. Liucija pirma iš kairės.
Apie 1968 m.*

Gyvenimas likimo vingiuos...

Tai – pirmoji autorės eilėraščių knyga, išleista 2007 m., kurioje atsiskleidžia gamtos žavesys, artimų žmonių jautimas, likimo slenksčiai, ateities džiaugsmo vizija.

Eilėraščiai knygelėje „Gyvenimas likimo vingiuos...“ suskirstyti į keturias dalis: „Laiškas žemei“, „Man brangūs...“, „Pėdos“, „Šaukimas gyvenimui“. Visas jas jungia viena siužetinė linija – Viltis.

Aš pabėgau nuo savęs –
jūs mane radote.
Aš pasiguodžiau –
jūs mane išklausėte.
Aš palūžau –
jūs mane pakėlėte.

Eilėraščių knygos „Gyvenimas likimo vingiuos...“ pristatymas Šedbaruose. 2007 m.

R. Biržinytei

Išėjai – tyliai – niekam nieko nesakius
Tik užvėrus duris supratai – amžinai
Atsisveikint mes niekad nespėjom
O širdis nepasako – kodėl?

Liūdna – tu buvai ne tokia kaip visi
Tavo žodžiai pabėgę į žmones
Mintimis pasibeldžia į mus
Ir ilgam pasilieka širdyje.

Tu pasaulį sukūrei kitokį
Tu ir taką išmynei kitaip
Per anksti į kelionę išbėgai
Per anksti su mintim išskridai.

Kelmės „Poezijos pavasarėlis“. 2000 m.

Ignui

Bėga upė pražilusiais kloniais.
Neša skausmą, likimą žmogaus.
Nuvilnija taip greitai per kluoną.
Nesugrįžta atgal niekados.

Žiburėlis įžiebtas rusena.
Plazda vėjų daina atminties.
Ir bangos prislopinta užgęsta
Ta gyvybė, pilna išminties.

Tiek minčių pasiliko tavy.
Tiek gerumo ir turto širdies.
Atitrūkęs nuo žemės likimas
Įsirėžia vaga atminties.

„Prozos aruodai“ Burdaičiuose. 2007 m.

Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos suvažiavime. 2008 m.

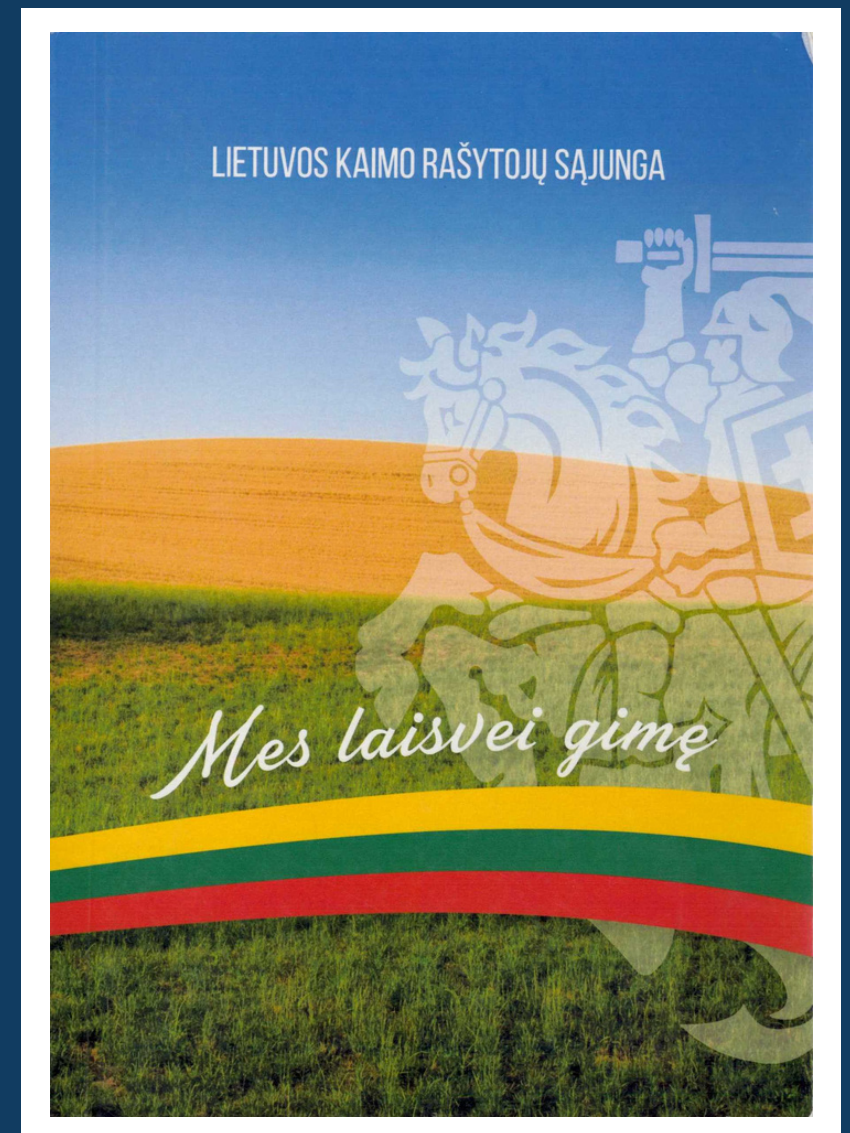
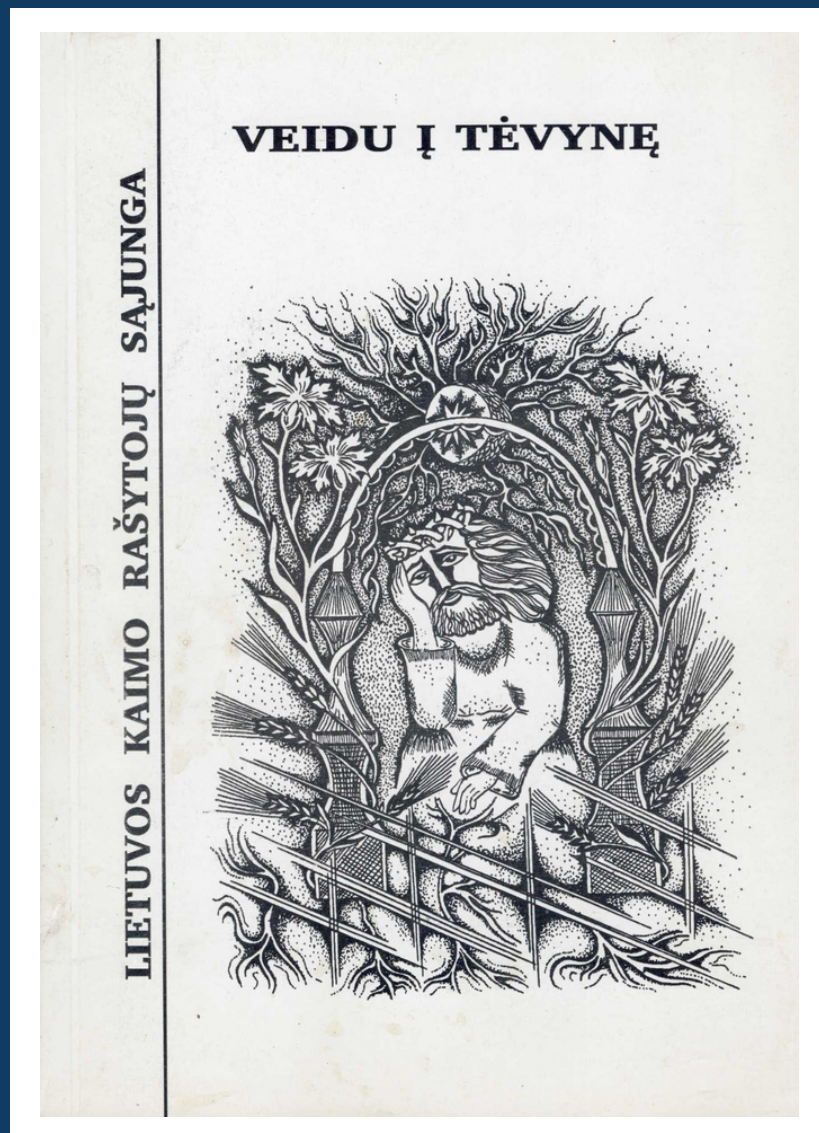
Šaukimas gyvenimui

Uždek žiburėlį, palaimink jo šviesą,
Užliek šiluma, vandenynų gaiva.
Įklok į viršūnę jausmingo pasaulio,
Sušuki dievams gervių balso šauksmu.

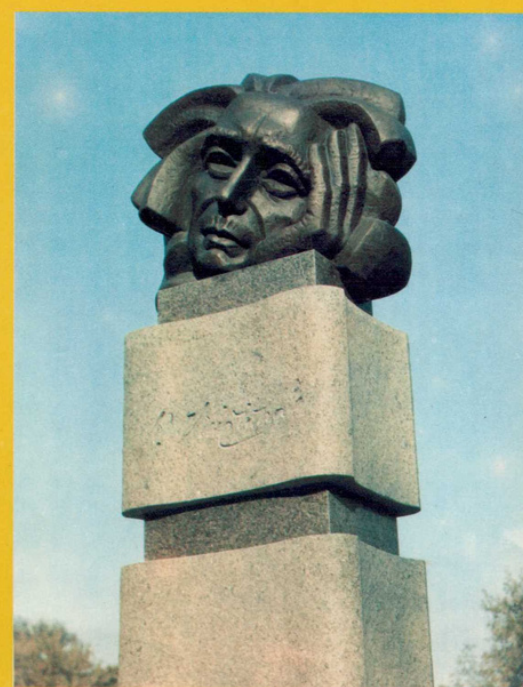
Pakinkyk dar jėgas į gyvenimo ložę.
Nusiprauski vaivorykštės purslo lašais.
Ir pagavęs skubančio aitvaro balsą,
Skambesy įsilieki žydrynėj dangaus.

Tu palauki, mes vėl būsim dviese,
Kai žiogai susirinkę mums gros.
Tu palauki, kol boružė kelią parodys.
Tu palauki likimo dosnaus.

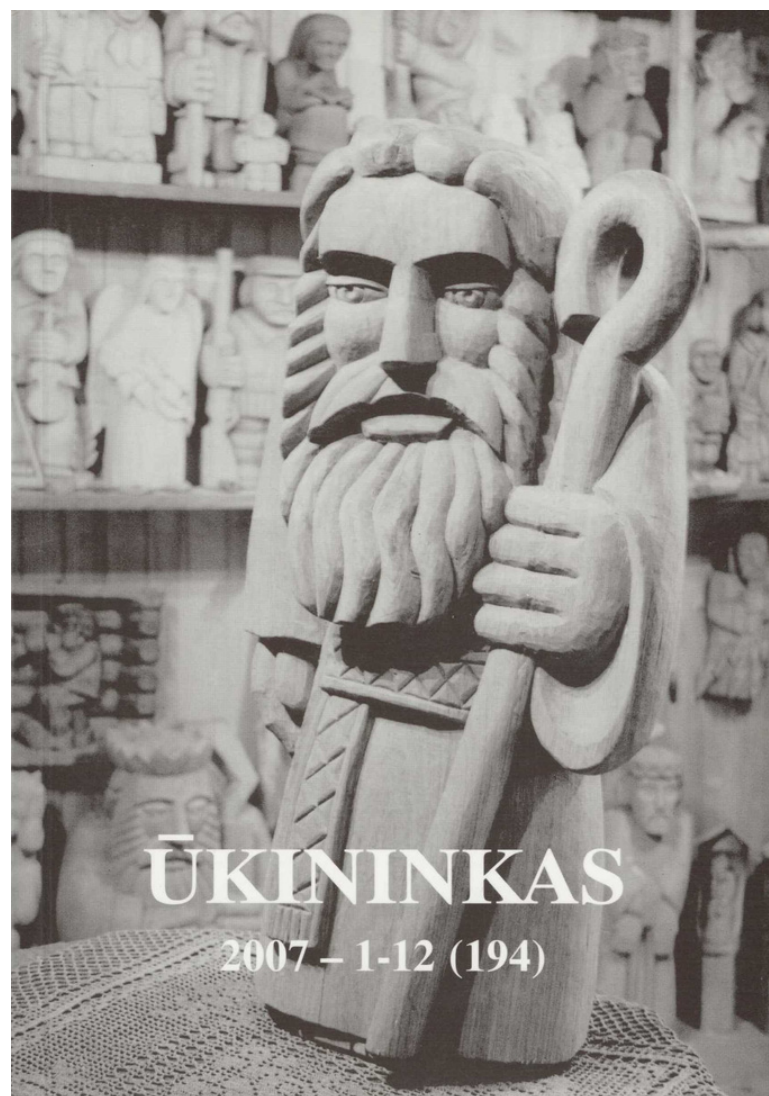

Poetės Liucijos Kelpšienės kūryba spausdinama Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos, rajono kūrybos leidiniuose ir almanachuose.

KAIMO RAŠYTOJAS
2006

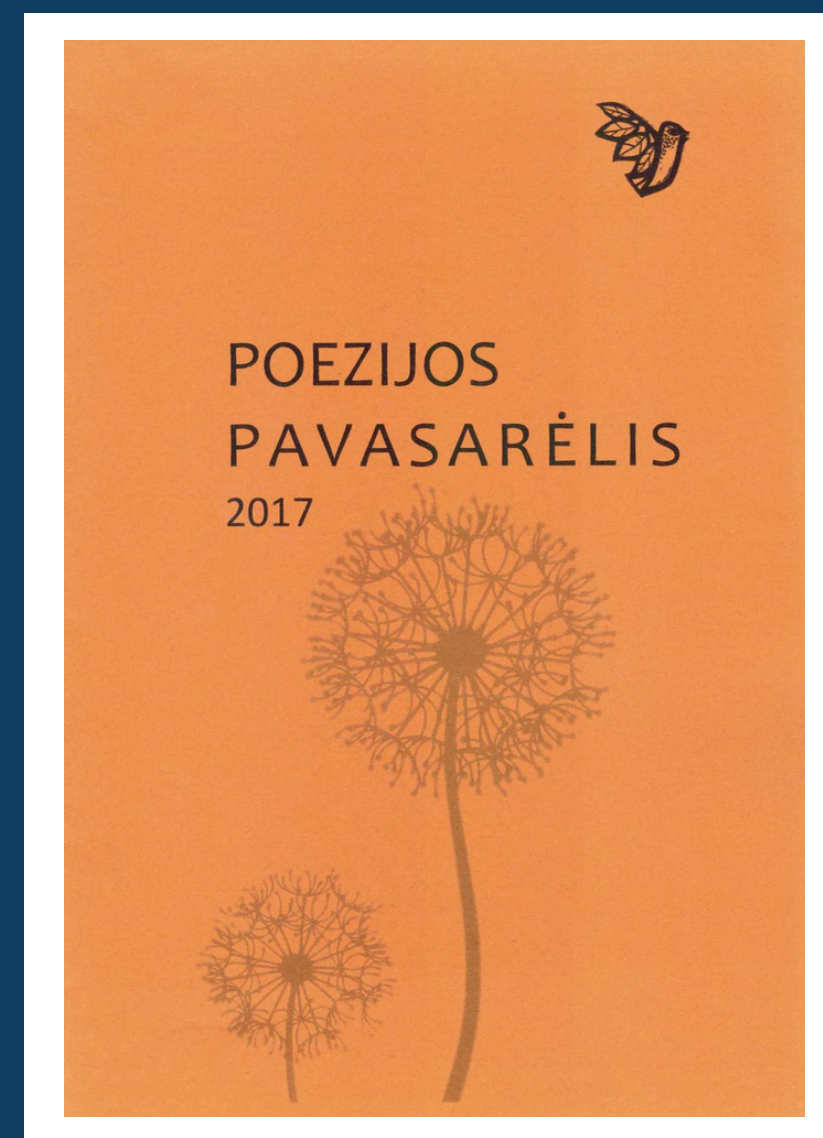
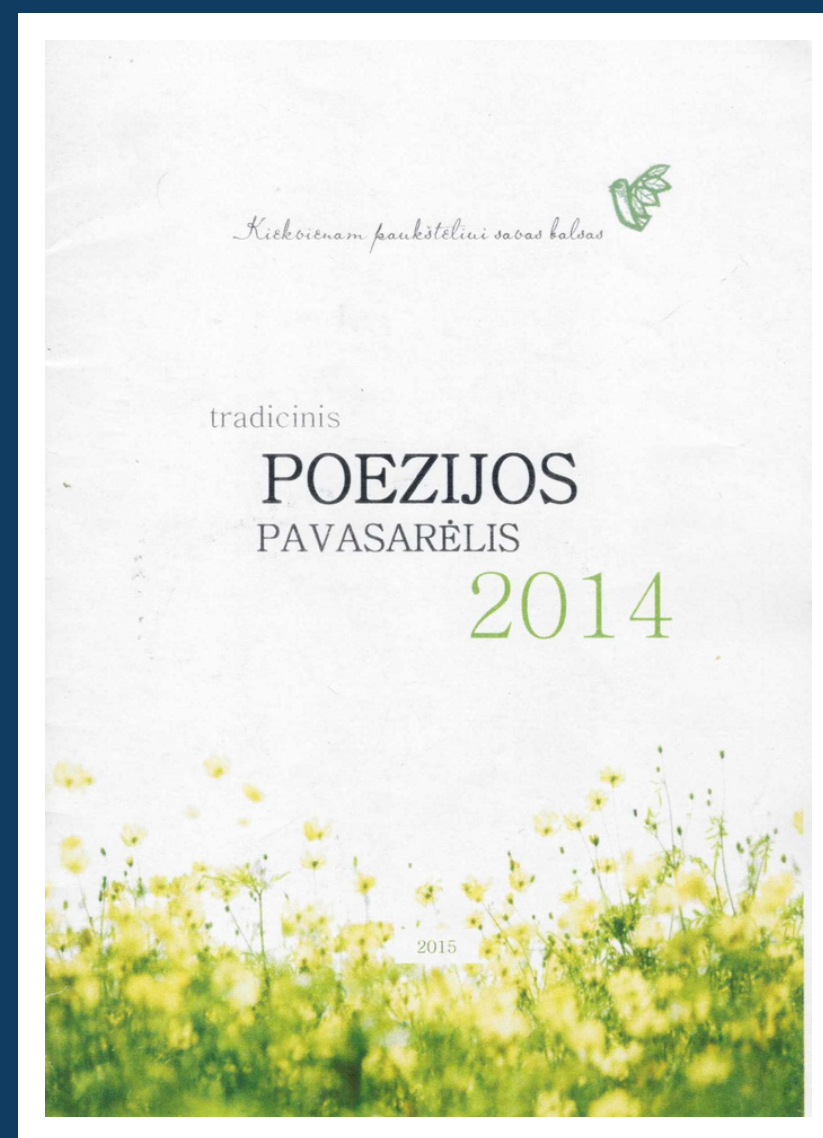
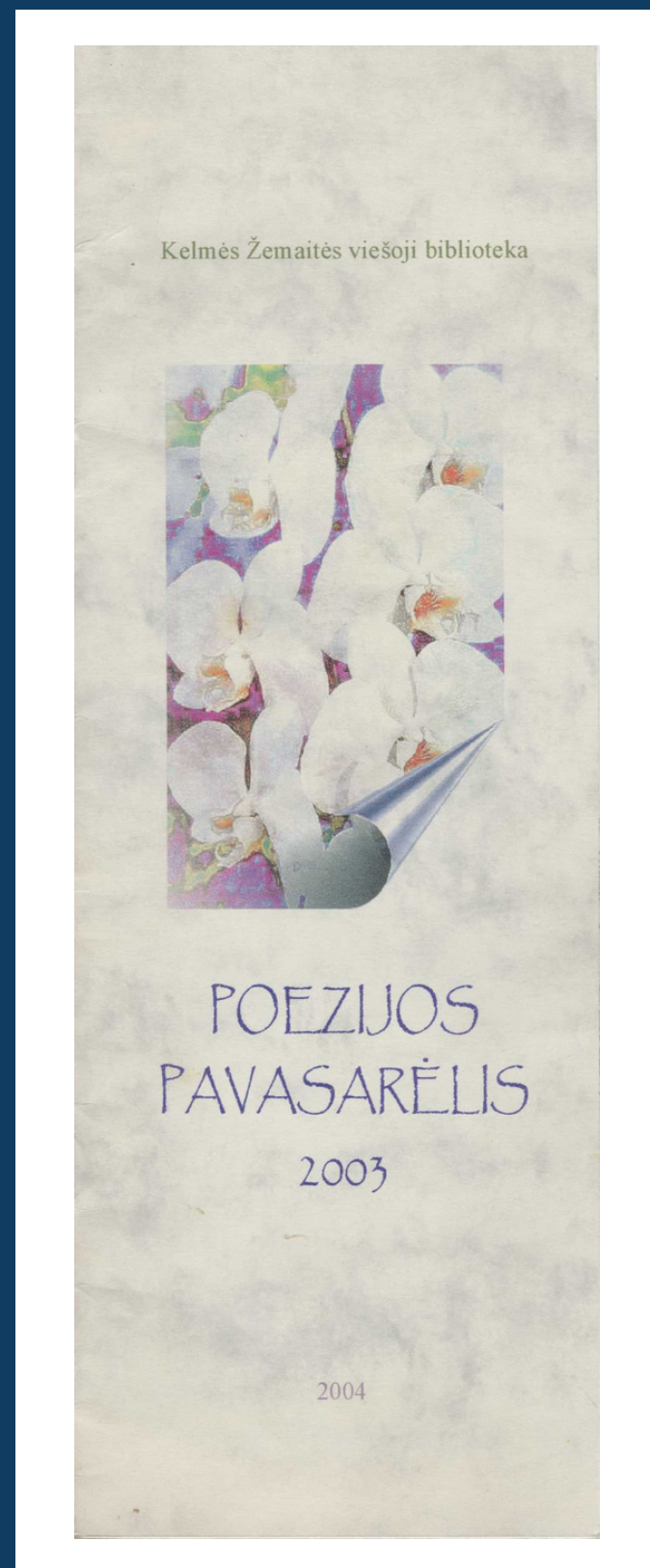
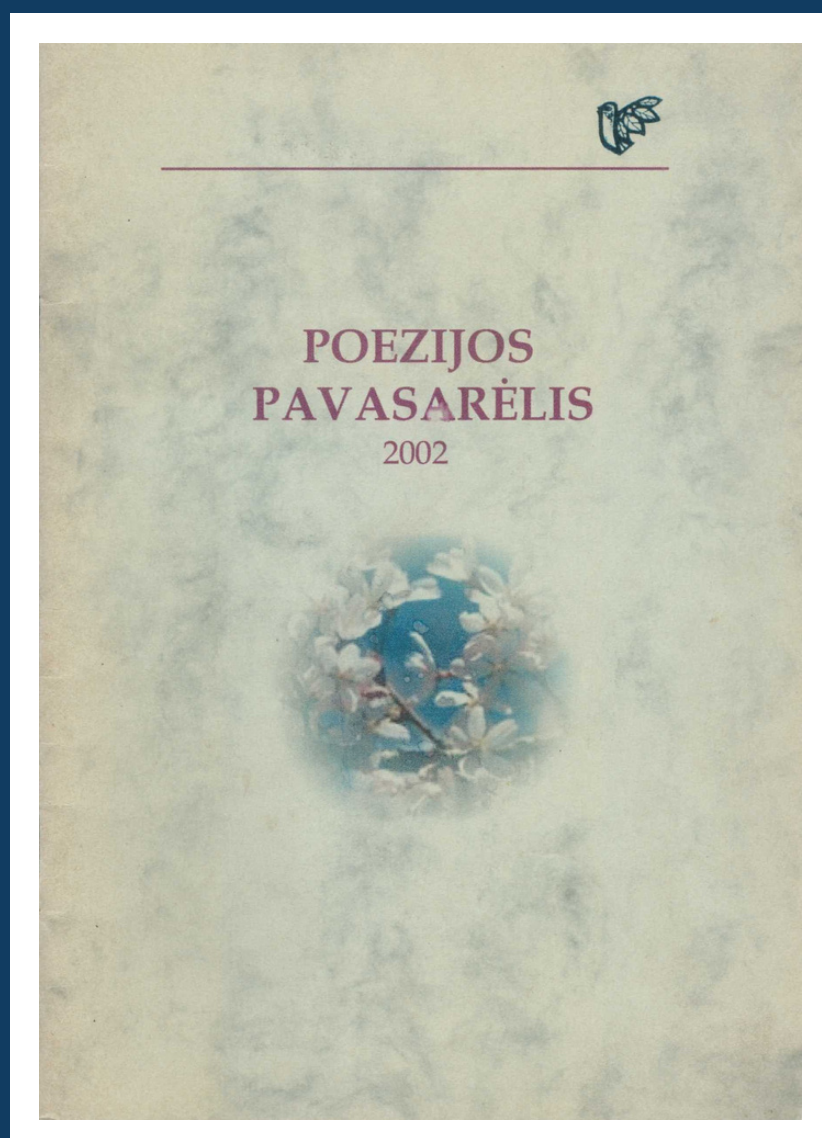
ŪKININKAS
2007 – 1-12 (194)

Kelmės rajono literatų klubas „Vieversys“

Ką vilbena Kražantė

Almanachas

Tytuvėnų kūrėjų klubas „Austėja“

Tytuvėnų krašto literatų ir tautodailininkų klubas
„AUSTĖJA“

GYDANTI, KURIANTI, DAINUOJANTI...
(apie Liuciją Kelpšienę)

2007 metai

*Knygelė apie Liuciją Kelpšienę. 2007m.
Garbės raštas už kūrybinę veiklą. 2006 m.*

*Kelmės rajono savivaldybės administracijos
Tytuvėnų apylinkių seniūnija*

Garbės raštas

Liucijai Kelpšienei,

aktyviausiai "Austėjos" klubo narei iš

Tytuvėnų apylinkių seniūnijos

už nenuilstamą kūrybinę veiklą.

Tytuvėnų apylinkių seniūnas

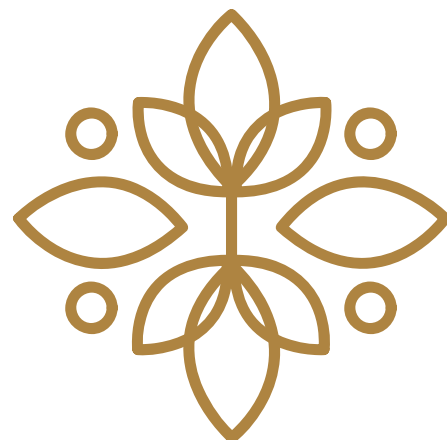
Stanislovas Baltrušaitis

Tytuvėnai,

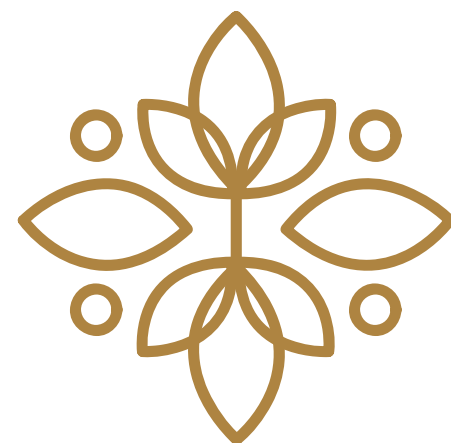
2006 m. rugsėjo 22 d.

Skaitomų posmų akimirkos

Pabėgusios poetės mintys

Suskilęs ledas tūtove
Ir užsikimšęs ledonešis
Aukštaišio žiemos galybės
Ktingų jūnykų
Ir vėjo galia
Mūlipdė naujos kopos
Kuriokė vel inžinierė
Žmogus atkreipia
Ar gyvenimo praisė

Siu, eiui ^{lyp} in atkimekt
nefel
nes dar maieci uicit
suspejai
in tond nety, nehuai
darbu uerui
Prošys jaunųten spindont
zonis

Trukhaini tond akys
Kekdrūys balsas roguis nuryjė
Mesotiuoms ilpėn dolysan
I tond žemę stalo sukauis pebya

Prasidėjusi darbo diena

Liucija Kelpšienė – bendruomenės slaugytoja Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Šedbarų medicinos punkte. 2016 m.

Likimo palikti

Mes palikti likimo medžiai
Silpni, išsekę ir palieję,
Pagavę bučinį aistringą vėją
Į saulę tiesiame pagalbos šauksmą.

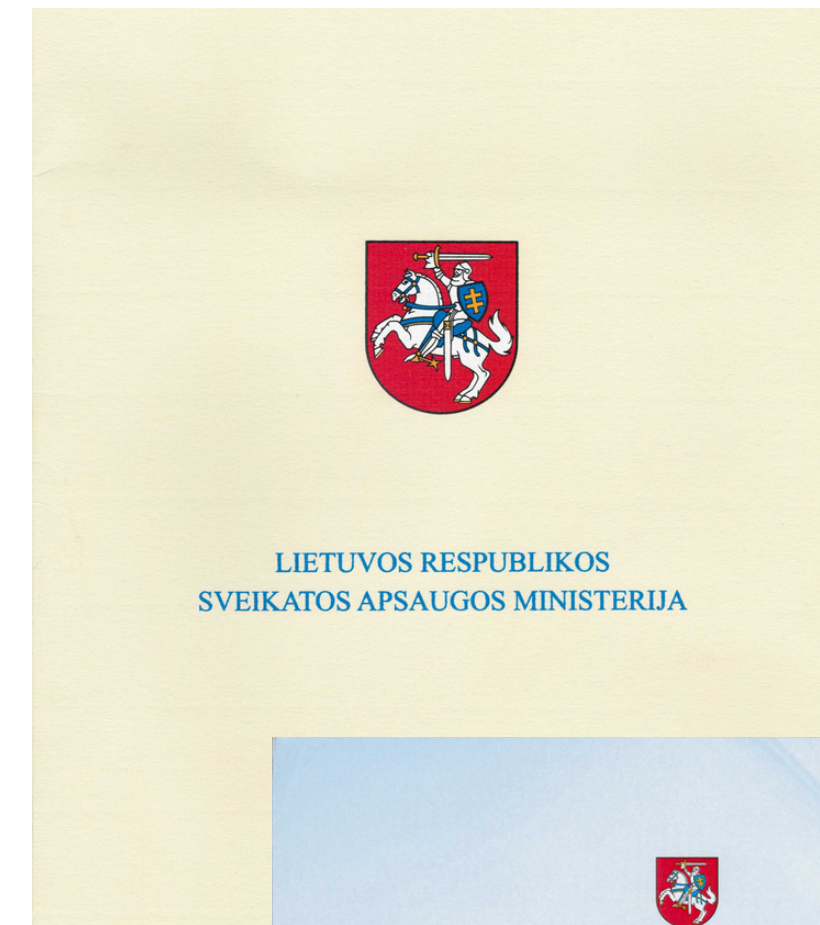
Ir slystame ledinėm šukėm
Įsikabinę į spygliuotą lieptą,
Pakėlę galvas prieš ugninį gūsj
Išsitiesiam gyvenimo suktybėm.

Plasnojame kaip aistros lengvabūdės
Įsisukame į beribį tolį
ir ištiesę nusišluostome likimą
Pradėdami iš naujo darbo dieną.

Darbo įvertinimas ir apdovanojimas

Su Sveikatos apsaugos ministru Juru Požela. 2016 m.

Kultūrinė veikla

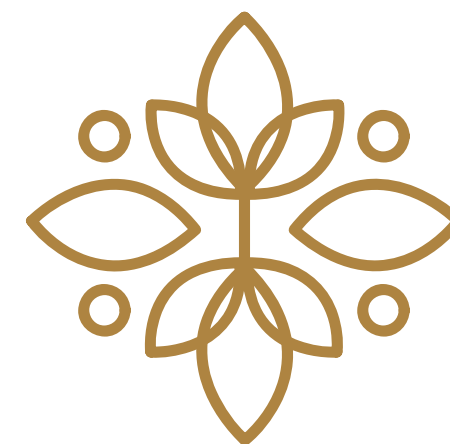

Šedbarų liaudiškos muzikos kapela. 2004 m.
Padėkos raštas už aktyvią veiklą kapelos veikloje. 2019 m.

Šedbarų folklorinis ansamblis „Parubežė“. 2015 m.

Aš noriu skambėt dainoje,
aš noriu gyvent tavyje.
Tik su posmų melodija aš dar gyvenu,
mano žeme.

Žodžiai dainai

Žolėj žiogai smuikais vis groja
Ir upė šniokščia krisdama.
Pajutęs gimto sodžiaus kvapą
Mintim kalbiesi su gamta.

Gyvenimo jūra audringa
Įtraukė į gelmę abu.
Žvaigždžių tiltas buvo lemtingas,
Sujungęs likimus žmonių.

Ir mintys sukasi sparnuotos
Jos nuodėmingos manyje.
Apglėbusi jaučiu, kad savas,
O išlydėjus lieku svetima.

Šedbarų liaudiškos muzikos kapela. 2001 m.

Kultūros šviesuoliai

Gydanti, kurianti, dainuojanti...

Medikė iš Šedbarų ne tik gydo, bet ir rašo eiles, dainuoja

Alvydas GEŠTAUTAS

Nusvilusiais pirštais paliesiu,
Nudegintais vėju, audru,
Išplėsiu iš rankų skiautėlę likimo,
Paleisiu klajot tarp žmonių.

*Sias eiles parašė šedbariš-
kė Liucija Kelpšienė, kuri čia
dirba ir gyvena trisdešimt me-
tų. Šedbarai garsūs dvyniais.
Pernai vyko tradicinis Kultūros
ir sporto skyriaus bei „Bičiulio“
laikraščio redakcijos geriausio
renginio konkursas, kuriame
šedbariščiai tapo laureatais. Ir
prizą pelnė už originalią dvynių
šventę, kuriai ruošdamiesi su-
skaiciavo, jog Šedbaruose yra
gimusios 26 dvynių poros. Liuc-
cija - taip pat dvynė. Tik jos se-
sutei nebuvo lemta gyventi.*

Siai moteriai visapusiškos veiklos ir įvairių sugebėjimų daugelis gali pavydėti. Liucija - Šedbarų medicinos punkto bendruomenės slaugytoja. O rašo ne tik eiles, bet ir dainuoja kaimo kape- loje, pati kuria dainas. Ne viene- rius metus sportavo.

- Esu gamtos vaikas, - taip sa- ve apibūdina L. Kelpšienė. - Vai- kystė prabėgo netoli Kaltinėnų, gražioje vietoje ant Akmenos upės kranto. Ir šiandien atmintyje išlikęs gimtinės sodas, upės vin- gjai. Šie išpūdžiai atsispindi ir ma- no kūryboje. Be to, mūsų šeima, netgi giminė - muzikali. Pamenu, per jėvą įtūtę sode savaitę stovė- davo kuliamoji. Po darbo jauni- mas pas mus susirinkdavo į va- karus. Ir aš bandžiau suaugu- sius pamėgdžioti. Rašyti nemo- kėjau, o dainas jau pati kūriau.

Pasak Liucijos, ir meilė medi- kės profesijai atėjo iš vaikystės, jos žaidimų. Labiausiai ji mėgda- vo žaisti „ligoninę“. Kai Liucijai atėjo laikas lankyti mokyklą, tėvai persikėlė į Kaltinėnus. Mokykloje buvo solistė, dainavo duete, cho- re, šoko. Daug sportavo. Sva- riausių pasiekimų pelnė, bėgda- ma ilgas distancijas.

- Kai išmokau rašyti, pradėjau ir eiles kurti, - prisimena Šedbarų medikė. - Netgi „išleidau“ savo ir draugų kūrybos knygelę. Pati ją apipavidalinau. Viršelį iliustravau

tais laikais populiariu būdu - dažų purškimu per šukas. Vaikystėje ir eilėraščiai vaikiški buvo - apie vaikučius, kiškučius.

Liucija dabar pati stebisi, kad mokėsi gerai, bet iš literatūros penketo neturėjo:

- Man visada reikėjo įkvėpimo. Kai jis apimdavo, tema gerai pa- rašydavau. Jei įkvėpimo nebuvo - rašiniai buvo „sausai“. Man rašyti pagal užsakymą, tada, kai liepė mokytojas, - buvo kančia. Taip yra ir dabar. Kartais mintis ateina nak- tį, dirbant ar tvarkantis namuose. Tuomet turiu išsilieti. Būna, kad ir pacientų atsiprašau, paprašau, jog jie truputį palauktų. Bet būna ir „tylos“ metas, kai per du mėne- sius neparrašau nė eilutės.

Sios moters gyvenime buvo ir

ilgas „tylos“ periodas, trukęs daugiau kaip dvidešimt metų. Į Šedbarus ji atsikėlė prieš tris de- šimtmečius. Ilgai dirbo vaikų dar- želyje, po to - medicinos punkte. Beje, kai pastarajame reikėjo fel- čerės, patys žmonės surinko du šimtus parašų ir prašė, kad dirbtų Liucija. Tačiau buvusio vyro prita- rimo nei kūrybai, nei meno savi- veiklai nesulaukė. Tiesa, eiles ra- šė, bet niekam jų nerodė. Dabar, kai Liucija sukūrė kitą šeimą ir su- laukia vyro Virginijaus palankaus įvertinimo, šedbariščiai ją jau žino ne tik kaip medikę, bet ir kaip lite- ratę, kapelos dainininę. Ir laiko viskam užtenka, nors dažną die- ną po darbo į namus grįžta tik pavakare. Jos aptarnaujamame mikrorajone gyvena apie 600

žmonių ir dar apie šimtą čia nepri- siregistravusiųjų. Medikės pagal- bos prireikia ir Budraičių ar aplin- kinių kaimų, netgi - kaimyninio Radviliškio rajono gyventojams.

- Neturiu nei poilsio dienų, nei ramaus miego, - sako L. Kelpšie- nė. - Ligos ar kitos bėdos nepripa- žįsta nei švenčių, nei nakties. Bū- na, kad žmogus, bėdos prispir- tas, neturi vaistams pinigų.

Kai ateina ruduo ir Šedbarų kapela su vadovu S. Butkumi pradeda ruošti koncertams, ap- žiūroms, - du ar tris vakarus pa- savaitę tenka repetuoti. Beje, ilgai dainavo kartu su broliu Juozu, buvo balsus suderinę, bet jis iš- kėlė į Vilnių. Tai, kad Liucija skaito savo eiles tradiciniame rajono literatų Poezijos pavasarėlyje, jo S jos kūryba išspausdinta Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos bei ki- tuose leidiniuose, ji dėkinga Bud- raičiuose gyvenusiam prozinin- kui a.a. I. Viržintui. Jis, sužinojęs iš bibliotekininkės D. Galbuogienės ir šedbariškos literatės J. But- kienės, kad medikė kuria, - buvo pirmasis jos kūrybos vertintojas.

- Man eilėraščio rašymas, skaitymas, apskritai - kultūros renginys ar išvyka į koncertą yra tas pats, kas valgyti, - teigia L. Kelpšienė. - Kartais sakoma, kad Šedbarai - socialiai remtinai kaimas. Iš tiesų daugelis žmonių sunkiai galus suduria, tačiau, ko- reikia suorganizuoti šventę ar kitą renginį, - mūsų žmonės vieningi, kas kuo gali, tas tuo prisideda.

Pasak L. Kelpšienės, didelį darželio direktorės, o kartu - kultūros darbuotojos Z. Tučkovienės nuopelnas, kad Šedba- ruose išliko darželis, o tame pa- čiaime pastate atsirado vietos renginių, sporto salėms, bibliote- kai bei medicinos punktui. Dabar į šį dviejų aukštų pastatą šedba- riškai skuba ir švėsti, ir knygą pa- skaityti, ir vaikučius pas rūpesti- gas darbuotojas palieka. O sif- negalavę eina pas savąją „daktarėlę“ Liuciją. Ji su Šedbarų žmonėmis būna visada - džiaugsmo, ir skausmo ar rūpes- čio valandą.

S. Maziliausko nuotraukų

Eilėraščiai apie gyvenimą

Kad Šedbaruose gyvenanti medikė Liucija Kelpšienė rašo eilėraščius, jau seniai žino visi aplinkiniai, bet kad išvys jos eilėraščių knygelę - daug kam tai buvo staigmena. Knygelė pavadinta „Gyvenimas likimo vingiuos...“

Išsipildžiusi svajonė

Liucija Kelpšienė rimtai eiliuoti pradėjo prieš gerą dešimtmetį, nors po truputį rašinėjo nuo pat vai- kystės. Kai mokėsi Kaltinėnų vidurinėje mokykloje, mokytoja nuolat girdavo jos rašinius (nors būda- vo ir atvirkščiai, nes jei nebūdavo nuotaikos, per prievartą Liucija, sako, nerašydavusi). Gal todėl lietuvių kalbos ir literatūros pamokos buvo pačios mėgstamiausios. Jau tada buvo sudariusi savo ir draugų kūrybos knygelę, pati nupiešusi jai viršelį. Todėl, galima sakyti, šios knygelės pasirodymas - didelė Liucijos gyvenimo svajonė.

Eilėraščiai knygelėje „Gyvenimas likimo vin- giuos...“ suskirstyti į keturis skyrius: „Laiškas žemei“, „Man brangūs...“, „Pėdos“, „Saukimas gyvenimui“. Visus juos jungia viena siužetinė linija - Viltis. Viltis, kad pavyks išsikapstyti iš pačių didžiausių nelaimių, pakilti iš giliausių duobių, surasti kelią juodžiausioje naktįje:

Aš uždarau duris ir bėgu.

Užsimetu kasdieninę naštą.

Aš bėgu - kelias slysta man po kojom,

Aš vėl kimbuos į pakelės šakas.

Liucijos eilėraščiai alsuoja meile gyvenimui: „Aš mylėjau gyvenimą, koks jis bebuvo. / Aš žaidžiau skaudžiam netekties kelyje. / Aš dėkojau likimui už viską pasauly...“

Kiekvieno žmogaus gyvenimas kažkada pasibaigs, visi iškelsime į amžinybę - apie tai susimąsto ir literatė Liucija Kelpšienė, šį neišvengiamą faktą

priimanti realiai, jautriai. Eilėraštyje „Testamen- tas“ rašoma:

Kai žemėj gyventi aš jau negalėsiu,

Nekaski šaltajam kape,

Pažerki platybėj saujelę likimo

Ir vėjas nuneš ristele.

Savo eilėraščiuose Liucija vartoja daug gražių žodžių junginių, metaforų: „Tu matei tą vėjuotą likimą“, „Žiema sutelkus visą jėgą / Išlaiko sau- sį dar delne“, „Ruduo atšlepetuoja“, „Svajonių puokštę / Pakelt į saulę, sudrėkint rasa“, „Aš taip norėjau nusimest / gyvenimo sudrėkusias skaras į liūną“, „Po kojomis šlepsėjo rytmečio aušra“, ir daugybė kitų.

Literatė dainuoja seniausioje Kelmės rajone Šed- barų kaimo kapeloje, tad knygelėje savo vietą rado ir keletas eilėraščių - dainų tekstų, jau tapusių populiariomis, žinomomis dainomis.

Liucija Kelpšienė džiaugiasi, kad jos kūrybą verti- na, skatina ir visai jos visuomeninei veiklai pritaria vyras Virginijus, vaikai. Ji sako, jog labai svarbus moralinis kitų artimųjų, bičiulių palaikymas, todėl ir kūryboje vyrauja negėstanti vilties šviesa.

Medikė Liucija Kelpšienė džiaugiasi turėdama Die- vo dovaną - kurti ir savo eilėmis išsakyti viską, kas jaudina, kelia nerimą, slegia širdį. Ir nors ne visa- da leidžia sveikata, kitokios gyvenimo aplinkybės, tenka atkakliai grumtis su ligomis, dažną vakarą Liucijos galva palinksta ties baltu popieriaus lapu, kuriame ranka vingiuoja susikaupusias mintis.

Šedbarų žmonės - aktyvūs

Šedbarai - pats Kelmės rajono pakraštys, besi- ribojantis su Radviliškio rajonu, bet jokių būdu ne užkampis - kultūrinis gyvenimas čia virte verda.

Šauniai polkutes skelia pati seniausia rajone, jau šestą dešimtmetį skaičiuojanti kaimo kapela, vadovaujama Stanislovo Butkaus. Bibliotekininkė Dalia Galbuogienė net du kartus pelnė geriausios Kelmės rajono bibliotekininkės vardą.

Yra visas būrys menų, rankdarbių, knygų, ap- linkos grožį mylinčių žmonių. Viena jų - Liucija Kelpšienė, suspėjanti ir savo, kaip bendruomenės slaugytojos (paprastai - felčerės), pareigas rū- pestingai atlikti, ir būti nepamainoma dainininke, aktyvia visuomenininke, išradinga kūrėja, mylin- čia mama ir žmona. Tytuvėnų apylinkių seniūnija šią moterį įrašė į kasmet pildomą seniūnijos Gar- bės knygą.

*Idaliya STANKIENĖ,
bibliotekininkė*

Mielame kampelyje – Šedbaruose

Čia prabėgo visas gyvenimas – sukūriau šeimą, gimė ir augo vaikai, pažintis su darbu, daina ir poezija...

Gimtinė

Užžėlęs takas, vartai praviri
Troškimuos kviečia vėl užėti,
Praėjęs laikas pasitinka ilgesiu,
Gamta nesikeičia, tik mintys išsibarsto.

Žvilgsniu nušluoju praeities takus,
O akmenys apsamanoję lieka.
Gandralizdis pasenęs – tik gandrai jauni
Tarškena – kviečia pasilikti.

Ta meilė, kuri buvo čia,
Kutena širdį, gelia sielą...
Įsimylėjęs vėjas vis dar glosto mus
Ir meilė vėl pakeičia spalvą.

**Rengiant virtualią parodą naudotasi Liucijos Kelpšienės
asmeniniu archyvu bei Kelmės rajono savivaldybės
Žemaitės VB Šedbarų bibliotekos kraštotyros fondu.**

Parodą parengė
Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešosios bibliotekos
Šedbarų ir Pagryžuvio bibliotekų vyresniosios
bibliotekininkės Dalia Galbuogienė ir Vilma Dichavičienė

2021